

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 71366025-031-881

24/07/2013

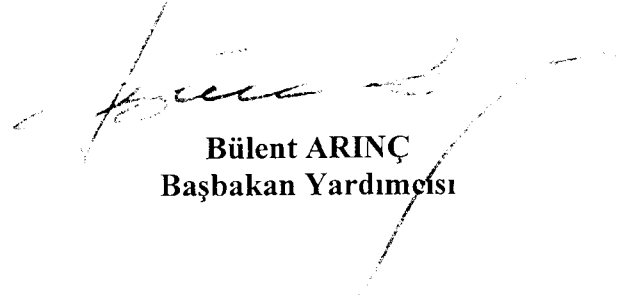
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :09/07/2013 tarih ve 43452547-120.00-132567 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Sayın Osman Oktay EKŞİ tarafından verilen 7/27040 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte gönderilmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Bülent ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

EK:

Cevabi yazı (1 sayfa)

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sn. Bülent ARINÇ)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN OKTAY EKŞİ TARAFINDAN TEVCİH EDİLEN
7/27040 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVAPLARI

31 Mayıs 2013 - 16 Haziran 2013 tarihleri arasında çeşitli illerde gerçekleşen protesto eylemleri dolayısıyla polis şiddetine maruz kaldığı ya da yaralandığı gerekçesiyle Bakanlık veya bağlı kuruluş olan Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne yapılmış her hangi bir başvuru bulunmamaktadır.

Mesleğin doğası gereği basın mensuplarının görevlerini ifa ederken birtakım zorluklar ve arzu edilmeyen olumsuzluklar yaşayabilecekleri gerçeğinden hareketle gazetecilerin karşılaşılabilecekleri riskleri ortadan kaldırmaya ve basın yayın organları ile mensuplarının çalışmalarını kolaylaştırmaya yönelik çeşitli hukuki düzenlemeler yapılmıştır.

Uluslararası hukukta basın özgürlüğünü düzenleyen Avrupa İnsan hakları Sözleşmesinin 10'ncu maddesi; *"Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü, haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izlen rejimine tabi tutmalarına engel değildir.*

Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir." hükmünü taşımaktadır.

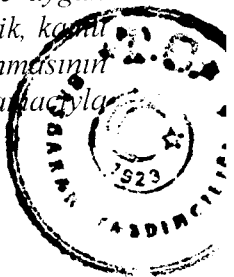
Anılan konu Ülkemizde, Anayasanın 28 ilâ 32'nci maddeleri arasında düzenlenmiştir. 28'nci maddenin; *"Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz.*

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.(...)" hükmüyle, basın özgürlüğü Anayasal güvence altına alınmıştır.

Basın özgürlüğü konusunda Avrupa Birliği normlarına ve gelişmiş demokratik ülkelerin standartlarına ulaşılabilmesi amacıyla 09.06.2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Kanunun hazırlık aşamasında, basın sektörünün bütün temsilcilerini bir araya getiren İletişim Şurası toplanmış, basının sorunları ve ihtiyaçları her boyutu ile tartışılarak önerilen çözümler, bu Kanunun hazırlanmasına kaynaklık etmiştir. Ayrıca Avrupa Konseyi tarafından oluşturulan bir medya grubuyla da ortak çalışmalar yapılmıştır. Katılımcı bir anlayışla hazırlanan ve basın camiası tarafından takdirle karşılanan söz konusu Kanun, ifade ve basın özgürlüğünün sağlanması bakımından AB standartlarını yakalayan bir Kanun olmuştur.

Basın Kanununun 3'üncü maddesi; *"Basın özgürdür. Bu özgürlük; bilgi edinme, yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma haklarını içerir.*

Basın özgürlüğünün kullanılması ancak demokratik bir toplumun gereklerine uygun olarak; başkalarının şöhret ve haklarının, toplum sağlığının ve ahlakının, milli güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği ve toprak bütünlüğünün korunması, Devlet sırlarının açıklanmamasının veya suç işlenmesinin önlenmesi, yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması amacıyla

sınırlanabilir.” hükmünü içermektedir. Bu metin AİHS'nin 10'uncu maddesinde yer alan hükme uygun bir düzenleme olup, gazetecilik mesleğine geniş güvenceler getirmektedir.

Bilahare, ifade özgürlüğünün genişletilmesi amacıyla, Basın Kanununun “Yargıyı Etkileme” başlıklı 19'uncu maddesi, 02.07.2012 tarih ve 6352 sayılı Kanunun 105'inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

19.01.2013 tarihli ve 28533 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 6385 sayılı Kanunun 15'inci maddesiyle, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40'inci maddesine eklenen hükümler uyarınca, gazetecilere fiili hizmet zammından (yıpranma payı) yararlanma imkânı tanınmıştır.

18.6.1984 tarih ve 18435 (Mük.) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 231 sayılı Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2'nci maddesinin (e) bendi uyarınca; Ülkemizde bulunan yerli ve yabancı basın yayın organlarının ve mensuplarının çalışmalarını kolaylaştırmaya yönelik çalışmalar yapılmakta, Mülki İdare Amirleri başta olmak üzere emniyet ve asayişten sorumlu tüm kurum ve kuruluşlar ile koordineli bir şekilde gazetecilerin can ve mal güvenliklerinin korunması noktasında gereken tüm tedbirler alınmaktadır.

Basın kartları, sahibi olan gazetecilere bazı ayrıcalıklar ve haklar sağlamaktadır. Ancak, anılan önergede dile getirildiği gibi basın kartı olmayanların gazeteci sayılmamaları gibi bir durum söz konusu değildir.

